

پرسش ۷۸۴: پرسشی در خصوص کارمند و تاجر

السؤال / ۷۸۴: السلام عليكم ورحمة الله وبركاته:

رجل يعمل اجيرا لدى تاجر؛ قوام عمله على مكالمات الزبائن وارسال البضائع لهم والاجير والتاجر متفقان على اجره الاجير اسبوعيا والعمل جار على ما يرام، وبعد سنة طلب الاجير زياده في اجرته؛ فتلكأ التاجر بأن الربح قل كثيرا وان السبب هو اهمال الاجير ورفض الاجير القول باهماله فاتفقا ان يأتي اجيرا اخر يدير العمل؛ ويعمل الاجير الاول عملا اخر لدى نفس التاجر سلم الاجير عمله للاجير الثاني منتظرا عمله الجديد الا ان التاجر نقض وعده له وبعد شهر فكر الاجير الاول ان يعمل نفس العمل ولكن لنفسه لا للتاجر وعند مباشرته بيومين جاءه تلفون من التاجر قال (ان الاجير الثاني سلمني ربع المبلغ الذي كنت استلمه منك واريد ان تعود للعمل فرض الاجير الاول شروطه فرفضها التاجر وانتهت المكالمه، السؤال الان:

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

مردی به عنوان اجیر (کارمند)، برای تاجری کار می کند. این شخص در بخش ارتباط با مشتریان و فرستادن کالاهای تجاری به آنها کار می کند. اجیر و تاجر توافق کرده اند که حقوق کارمند به صورت هفتگی پرداخت شود و آن طور که مناسب می بینند فعالیت کنند. پس از یک سال، کارمند درخواست افزایش مزدش را نمود. تاجر سر باز زد و گفت که سود بسیار کم شده است و علت این مسئله، کم کاری اجیر می باشد. کارمند این مسئله را رد می کند و در نهایت به این نتیجه رسیدند که کارمند دیگری بیاید تا کار را اداره نماید و کارمند اول، شغل دیگری نزد همان تاجر داشته باشد. کارمند، کارش را به کارمند دوم تحویل داد و منتظر کار جدیدش ماند؛ ولی تاجر به وعده اش وفا نکرد و پس از یک ماه، کارمند اول به فکرش رسید که همان کار اول را ادامه دهد؛ ولی برای خودش، نه برای تاجر. پس از دو روز، از سوی تاجر تلفنی زده شد و گفت: «کارمند دوم، یک چهارم مبلغی که از تو تحویل گرفتیم، به من تحویل داد و می خواهم

که تو به کارت بازگردی». کارمند اول، شروطش را بیان و تاجر آنها را رد کرد و مکالمه به پایان رسید. حال این پرسش مطرح است:

۱- هل من حق الاجير اذا كان متمكنا ان يفتح نفس عمل التاجر في السوق؟

۱- آیا کارمند حق دارد اگر در توانش باشد، همان کار تاجر را در بازار بازگشایی نماید؟

۲- هل من حق الاجير ان يتصل بالزبائن الذين يعرفهم من خلال عمله مع التاجر؟

۲- آیا کارمند حق دارد با مشتری‌هایی که از کارش با تاجر می‌شناخته است، ارتباط برقرار کند؟

۳- اذا كان الزبون الذي مع التاجر جاء بنفسه الى عرض تجارة الاجير فهل للاجير ان يقبله زبونا.

۳- اگر مشتری که با تاجر بوده است، خودش برای تجارت با کارمند پیش قدم شود، آیا کارمند می‌تواند او را به عنوان مشتری بپذیرد؟

۴- اذا تضرر التاجر من تجارة هذا الاجير فهل يجوز للتاجر ان يكيد الضرر للاجير بعيدا عن قواعد الاسلام.

۴- اگر تاجر به واسطه‌ی تجارت این کارمند زیان ببیند، آیا این تاجر می‌تواند برای زیان رسانیدن به کارمند به دور از قوانین اسلام، طرحی بریزد؟

۵- كان الاجير والتاجر اصدقاء واعزاء جدا اما الان فالحال يختلف فما هي مشورتكم لهما.

۵- کارمند و تاجر دوست و عزیز یکدیگر بودند، اما اکنون وضعیت فرق کرده است. توصیه‌ی شما به ایشان چیست؟

جزاكم الله خير الجزاء، والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

المرسل: أبو محمد - العراق

خداوند به شما بهترین پاداش را بدهد. والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

فرستنده: ابو محمد - عراق

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

ج س ۱ / يجوز.

ج س ۲ / يجوز.

ج س ۳ / يجوز.

ج س ۴ / لا يجوز.

پاسخ ۱- جایز است.

پاسخ ۲- جایز است.

پاسخ ۳- جایز است.

پاسخ ۴- جایز نیست.

ج س ۵ / أن يتصالحا، وإن كان كل منهما يعمل نفس العمل فيمكنهما أن يرتبا عملهما ويتفقان على ما يعود بالنعف على كليهما.

پاسخ ۵- اینکه مصالحه کنند. اگر هر کدام از آنها همان کار را انجام می‌دهد، می‌توانند کارشان را مرتب و به نحوی اتفاق نظر پیدا کنند تا سودش به هر دوی آنان باز گردد.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

أحمد الحسن -جمادي الآخرة / 1432 هـ

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

أحمد الحسن -جمادي الآخرة / 1432 هـ

